

Talepapir – åbent samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer om at redegøre for overvejelserne om at nedlægge skattecentre i yderområderne

Spørgsmål C

Spørgsmål C

Ministeren bedes redegøre for overvejelserne om at nedlægge skattecentre i yderområderne, herunder for konsekvenserne for brugerne i disse områder og de beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Hvad kan ministeren oplyse om effektiviteten pr. medarbejder i de enkelte skattecentre?

Ministeren bedes endvidere oplyse, hvordan disse overvejelser passer sammen med regeringens løfter om at gøre en ekstraordinær indsats for yderområderne og regeringens løfter om, at der ikke vil ske reduktion i statslige arbejdspladser i yderområderne.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V) og Esben Lunde Larsen (V).

Indledning

Tak for invitationen.

Jeg er klar over, at der er stor interesse for, hvor SKAT i fremtiden skal være lokaliseret. Jeg får løbende henvendelser fra borgmestre, lokalpolitikere, erhvervsfolk og SKAT-medarbejdere, der spørger til fremtiden for skattecentret i deres lokalområde - og helt naturligt interesserer Folketinget sig også for spørgsmålet.

Mundtlige § 20 spørgsmål

Senest har jeg den 13. november besvaret en række mundtlige § 20 spørgsmål om emnet.

Det korte svar – SKAT skal reducere sit lokaleforbrug

Det korte svar er, at SKAT skal reducere sit lokaleforbrug, men at det ikke er besluttet, hvordan reduktionen skal gennemføres i praksis.

Men jeg er alligevel glad for, at udvalget har afsat tid til emnet, så jeg får mulighed for at redegøre lidt nærmere for nogle af de hensyn og afvejninger, der skal foretages, når den fremtidige placering af skattecentre skal fastlægges.

Baggrund – fusionen i 2005

Inden jeg går nærmere ind i disse hensyn og afvejninger, vil jeg dog for forståelsens skyld kort ridse baggrunden op for, hvorfor SKATs organisation og lokalisering ser ud, som den gør i dag.

SKAT blev etableret i 2005 ved en fusion mellem de kommunale og statslige skattemyndigheder. Som led i fusionen blev inddrivelsesopgaven for kommuner og andre offentlige myndigheder samtidigt samlet i SKAT.

10.000 årsværk

Ved fusionen blev i omegnen af 10.000 årsværk fra de daværende kommuner, fra ToldSkat og fra Økonomistyrelsen samlet i én myndighed. SKAT blev geografisk placeret i et Hovedcenter (i København) og i 30 skattecentre fordelt over hele landet.

Analyser om effektivisering

Baggrunden for at gennemføre fusionen var en række analyser, som VK-regeringen havde iværksat. Analyserne viste et stort effektiviseringspotentiale ved at samle opgaverne på skatte- og inddrivelsesområdet, og derfor blev der også i kølvandet på fusionen iværksat en række initiativer, der over en årrække skulle gøre det muligt at reducere både medarbejderantallet og SKATs bevilling på Finansloven.

Den plan har siden været fulgt i store træk, og i løbet af perioden er det lykkedes at gennemføre effektiviseringer samtidig med, at SKAT har formået at modernisere sin opgaveløsning.

Digitalisering - uafhængighed af geografi

Et af de områder, som SKAT i særlig grad er lykkedes med at modernisere, er kommunikationen med borgere og virksomheder. Her sparer de digitale selvbetjenings-

løsninger og den øgede automatisering både borgere, virksomheder og SKAT for meget besvær. Behovet for at møde op hos SKAT for at få klaret sine mellemværender er simpelthen forsvundet for langt de fleste mennesker.

Svært at nå i mål

Men på trods af de gennemførte moderniseringer har det alligevel vist sig at være vanskeligt at nå helt i mål med de effektiviseringer, der var forudsat i forbindelse med fusionen.

Budgetanalyse

Derfor besluttede den nuværende regering kort efter sin tiltrædelse at gennemføre en budgetanalyse af SKAT for at få kortlagt, hvad der skulle til for at nå det sidste stykke med realiseringen af effektiviseringerne.

Budgetanalysen blev gennemført henover efteråret og vinteren sidste år, og analysen viste blandt andet, at der fortsat kan opnås effektiviseringer ved at samle SKATs opgaver yderligere og ved at satse på specialisering og styrkelse af de faglige miljøer.

Omstrukturering
1. april i år

Analysen har blandt andet udmøntet sig i den omstrukturering af SKATs organisation, der blev gennemført pr. 1. april i år. Organisationsændringen har lagt rammen for SKATs udvikling i de kommende år, men herudover er der fortsat en række yderligere initiativer undervejs, der vil gøre det muligt for SKAT at løse sine opgaver

både billigere og bedre i fremtiden.

SKATs situation i dag afspejler et andet behov fra borgerne

Samlet set er den situation SKAT står i i dag altså en helt anden, end den situation, SKAT stod i i slutningen af 2005 efter fusionen. Grundlæggende er behovet for at møde op hos SKAT for at klare sine medlemværender forsvundet i dag for langt de fleste borgere. Det skal afspejles både i SKATs organisation og arbejde.

Faldende medarbejderantal

Medarbejderantallet er faldet fra ca. 10.000 til ca. 7.000, og når vi ser bare lidt fremad, vil de igangværende effektiviseringsinitiativer betyde, at medarbejderantallet vil falde yderligere til under 6.000. Samtidigt med nedgangen i medarbejderantallet er opgaverne blevet samlet i færre og mere specialiserede landsdækkende enheder.

Behov for at tilpasse lokaler

Derfor er det også klart for mig, at den geografiske lokalisering, der blev fastlagt i forbindelse med fusionen for snart 10 år siden, ikke længere er tidsvarende. Der er behov for at tilpasse SKATs lokaler, så de både passer til borgernes ændrede behov for at klare sine medlemværender og det antal medarbejdere, der er nu (og i fremtiden). Lokalerne skal passe til den måde, SKATs opgaver er organiseret på i dag og fremover.

Krav om effektivisering af opgaveløsningen

Ligesom for resten af den offentlige sektor er det et vilkår for SKAT, at opgaveløsningen skal effektiviseres mest muligt. Det er

med til at frigøre ressourcer, som kan prioriteres til andre vigtige formål, ligesom det er med til at skabe fundamentet for en holdbar fremgang i beskæftigelsen og velstanden i hele Danmark.

Trods effektiviseringer er fordeling af arbejdspladser stort set som i 2006

Som jeg sagde i starten, er det stadig ikke besluttet, hvordantilpasningen af SKATs lokaler konkret skal ske. Men jeg vil gerne understrege, at jeg har stor forståelse for den interesse (og bekymring), der er for sagen rundt omkring i lokalområderne, og jeg er helt opmærksom på, at placeringen af statslige arbejdspladser er et spørgsmål, der har stor betydning for yderområderne.

Andel af arbejdspladser udenfor København

I den forbindelse synes jeg dog, det er værd at notere sig, at SKAT i dag har en større andel af sine arbejdspladser lokaliseret udenfor København (62,6 pct.) end hvad, der er gældende for staten som helhed (55,7 pct.), og at SKAT siden 2005 faktisk har formået at gennemføre omfattende effektiviseringer uden, at andelen af arbejdspladser hos SKAT i de enkelte landsdele har ændret sig væsentligt. Det fremgår af mit svar på SAU alm. del spm. 30 og 31.

Geografisk fordeling af arbejdspladserne

Og selv om der vil være skattecentre, som vil blive nedlagt i de kommende år, vil det helt klart være en vigtig prioritet for mig at gennemføre tilpasningerne af SKATs lokaler på en måde, så vi også i fremtiden får en fornuftig geografisk fordeling af skattecentre, mellem landsdelene.

Så der vil altså blive taget hensyn til yderområdernes behov, men uanset hvordan man vender og drejer det, vil det være sådan, at SKAT ikke kan gennemføre en væsentlig reduktion i det samlede medarbejderantal uden, at det også har betydning for forbruget af kvadratmeter.

Det vil simpelthen ikke være muligt at opnå de rationaliseringer, vi har forudsat, uden at lukke nogle af de skattecentre, vi har i dag.

Færre adresser men fortsat tilstedeværelse i alle landsdele

Så den tilpasning af lokaleforbruget, som SKAT skal gennemføre, er altså først og fremmest et spørgsmål om at få lokalerne i de enkelte landsdele til at passe med de medarbejdere og opgaver, vi har. Og selvom det kan betyde, at SKATs medarbejdere samles på færre adresser i de enkelte landsdele, er det ikke et udtryk for, at der ikke skal være nogen skattecentre i yderområderne.

Andre hensyn der indgår i overvejelserne

Når vi skal træffe beslutningen om, hvor SKAT i fremtiden skal have sine skattecentre placeret, er der også en række andre hensyn, der sammen med hensynet til yderområdernes særlige behov, må indgå i overvejelserne.

En landsdækkende organisation – hvor er kunderne?

For det første er det et hensyn, at SKAT er og fremadrettet vil være en landsdækkende organisation, der betjener borgere og virksomheder i hele Danmark.

Borgere – geografi-
uafhængighed og
visiteret tidsbestilling

Som jeg var inde på tidligere, har de moderniseringer, der er gennemført de senere år, betydet, at behovet for at kunne møde op ved det lokale skattecenter for at få ordnet sine mellemværender med SKAT er forsvundet for langt de fleste mennesker.

Men selv om det er sådan, skal der naturligvis stadig være mulighed for at bede om et møde med SKAT, og mulighed for at dette kan ske relativt tæt på borgernes og virksomhedernes bopæl. Det vil bestemt være et hensyn, der skal prioriteres i det videre arbejde.

I den forbindelse er jeg i øvrigt tidligere blevet spurgt, om der kan udledes noget om den fremtidige placering af skattecentre ud fra hvilke skattecentre, der i dag tilbyder "visiteret tidsbestilling". Det kan der ikke!

Behov for at kunne
tage ud til virksom-
hederne

Men uanset moderniseringen af SKATs kommunikation med borgere og virksomheder er der stadig en række opgaver, navnlig på kontrol- og inddrivelsesområdet, hvor SKAT af praktiske årsager har brug for at kunne tage ud til virksomhederne.

Virksomhederne er i hovedsagen koncentreret omkring København og omegnskommunerne samt i Nordsjælland. Derudover er der relativt mange virksomheder i Odense, Århus, Fredericia og til dels i Ålborg og Esbjerg.

Derfor er det vigtigt, at SKAT også er til stede enten i eller i nærheden af disse byer

Hensynet til medarbejderne

Det andet hensyn, jeg vil nævne, er hensynet til medarbejderne i SKAT. Her må vi se på, om vi kan få kabalen til at gå op, så medarbejderne ved et skattecenter, der lukker, får mulighed for at flytte til et andet skattecenter i den samme landsdel.

Det samme gælder i forhold til opgaver, hvor vi skal søge at tilrettelægge processen, så det ikke bliver nødvendigt for flere medarbejdere at flytte opgave end højst nødvendigt. Derfor er det vigtigt, at vi tager hensyn til de kompetencer, der i forvejen er til rådighed på de enkelte skattecentre, når vi overvejer, hvor opgaverne skal placeres fremadrettet.

Hensynet til at sikre stærke faglige miljøer og hensynet en effektiv opgaveløsning

Et vigtigt effektiviseringsinitiativ, at SKAT samler sig i større enheder.

For det første vil der kunne høstes en række stordriftsfordele ved at samle sig i færre enheder, og for det andet vil det fremme etableringen af stærke faglige miljøer. Etableringen af stærke faglige miljøer er på en række områder en forudsætning for at kunne løfte både kvalitet og produktivitet.

Så selv om det var muligt at opretholde de nuværende skattecentre og blot reducere dem forholdsmæssigt, ville det være en dårlig løsning, der ville stå i vejen for en mere

effektiv opgaveløsning og for en forbedring af kvaliteten af SKATs arbejde.

Hensynet til rekruttering

Et sidste hensyn, jeg vil nævne, er hensynet til, at SKAT også i fremtiden skal kunne rekruttere medarbejdere med de rigtige kompetencer de steder, hvor SKATs opgaver er placeret.

Alt andet lige vil det være lettere for SKAT at rekruttere højtuddannede medarbejdere i nærheden af universitetsbyerne, mens medarbejdere med en kortere uddannelse lettere vil kunne rekrutteres i yderområderne.

De rigtige opgaver de rigtige steder

Det betyder, at det for SKAT vil være en fordel at placere de højst specialiserede opgaver i nærheden af de store byer, hvor det for en række af de opgaver, der kræver lidt kortere uddannelser, vil være en fordel at være placeret tættere på yderområderne.

Det er da også den strategi for placering af opgaver, som SKAT allerede i en årrække har haft gode erfaringer med – både i forhold til kvaliteten af opgaveløsningen og i forhold til medarbejdernes tilfredshed.

I den forbindelse vil jeg blandt andet nævne Betalingscentret i Ringkøbing og Kundecentrene i henholdsvis Ribe og Hjørring som succesfulde eksempler på samling af opgaver i yderområderne.

Kompleks opgave

Samlet set skal overvejelserne om hvilke skattecentre, der skal videreføres, og hvilke

skattecentre, der eventuelt skal lukke, altså ses i sammenhæng landsdel for landsdel og opgaveområde for opgaveområde. Det er en kompleks opgave, som kræver gennemførelse af grundige analyser for at finde de mulige løsninger.

Effektivitet -
By kontra land

Afslutningsvis vil jeg gerne knytte en kommentar til den del af samrådsspørgsmålet, der vedrører spørgsmålet om medarbejderne effektivitet ved de forskellige skattecentre.

Engagerede medarbejdere

Her er det min klare opfattelse, at medarbejderne ved alle skattecentre gør et virkeligt godt stykke arbejde. SKAT har som bekendt været udsat for en del negativ presseomtale det sidste års tid, men på trods af det har jeg oplevet et stort engagement og en faglig stolthed hos de medarbejdere, jeg har mødt, når jeg har været på besøg ved de forskellige skattecentre. Det er min klare overbevisning, at medarbejderne i langt de fleste tilfælde udfører deres helt centrale samfundsopgave på en både professionel og kompetent måde.

Vanskeligt at sammenligne effektivitet på tværs

Når der bliver spurgt til effektiviteten ved skattecentre, må jeg sige, at det er meget vanskeligt at sammenligne effektiviteten på tværs af de forskellige skattecentre. Det hænger sammen med den funktionsopdeling af opgaverne, der præger SKATs organisation.

Specialiseringen på de enkelte steder rundt i

landet betyder, at det simpelthen er forskellige opgaver, der løses ved de forskellige skattecentre. Derfor er det ikke muligt at foretage en systematisk sammenligning af effektiviteten mellem skattecentre. At forsøge at sammenligne effektiviteten mellem for eksempel Betalingscentret i Ringkøbing og en driftsenhed i Store Selskaber lader sig således ikke gøre, da der er tale om helt forskellige opgaver, der varetages af forskellige typer af medarbejdere.

Men som jeg sagde indledningsvis er det min bestemte opfattelse, at medarbejderne overalt i landet løser deres opgaver effektivt og samvittighedsfuldt.

Afslutning - opsummering

Til sidst vil jeg gerne kort opsummere, det jeg har sagt.

- For det første vil jeg slå fast, at der ikke er truffet nogen beslutning om, hvordan SKAT skal være lokaliseret i fremtiden.
- For det andet vil jeg understrege, at hensynet til at fastholde en fornuftig geografisk spredning af skattecentre i mellem alle landsdele vil indgå som et vigtigt hensyn ved fastlæggelsen af SKATs fremtidige lokalisering.
- For det tredje er det vigtigt for mig at pointere, at der også er andre hensyn end hensynet til yderområdernes sær-

lige behov, der har betydning ved fastlæggelsen af SKATs fremtidige lokalisering. Den endelige løsning vil derfor komme til at afspejle en afvejning mellem alle de forskellige hensyn.